

บทความวิจัย

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี
ของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21*

THE STRATEGY TO PROMOTE THE EXCELLENCE OF MUSIC OF
NONGKHAI WITTAYAKARN SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 21

เฉลียว สรสิทธิ์

Chaleaw Sorrasit

โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
Nongkhai Wittayakarn School, Under the Secondary education Service Area Office 21

เชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์

Chaowarit Jongkatkorn

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: jchaowarit@gmail.com

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี และ 2) ศึกษาผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสอบถามกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านดนตรี (Best Practice) ระดับประเทศ จำนวน 24 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อ กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี แบบประเมินผลการใช้กลยุทธ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มี 6 กลยุทธ์ ได้แก่ กล

* Received June 11, 2022; Revised July 13, 2022; Accepted August 1, 2022

ยุทธ์ที่ 1 กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ที่ 2 สร้างเครือข่ายภาคี กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักดิ์ศรีความเป็นครู กลยุทธ์ที่ 4 ดูแลพัฒนาหลักสูตร กลยุทธ์ที่ 5 ดึงดูดจัดสรรงบประมาณ และกลยุทธ์ที่ 6 สร้างงานการแข่งขันนำฝืนสู่ความสำเร็จ 2) ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคาย วิทยาคาร มีคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร พบว่า ผลผลิตที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร โดยนักเรียนมีรางวัลจำนวน 7 รายการ และความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กลยุทธ์ การบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี

Abstract

The objectives of this research aimed to 1) create the strategy to promote the excellence of music 2) to implementation strategy to promote the excellence of music of Nongkhai Wittayakarn school under the Secondary Education Service Area Office 21. The target of strategy to promote the excellence of music were to 24 administrators, teachers and personal of schools with best practices for excellence and 340 sampling to assess of satisfaction to strategy to promote the excellence of music of Nongkhai Wittayakarn school under the Secondary Education Service Area Office 21. The instrument used in research is the questionnaire and evaluation form. Statistic in this research used the content analysis, percentage, mean and Standard Deviation. The results of this research as follows: 1) administrative strategy to promote the excellence of music consisted of six strategies were policy formulation; the establishment of network; teachers development; curriculum development; procurement of budget and competition to success. Assessing the strategy to promote the excellence of music of Nongkhai Wittayakarn school under the Secondary Education Service Area Office 21 was a highest level. model of administrative in the school under the educational fund project to success of Huai Kha Khaeng Wittayakhom School with the performance in the target values. The result of the implementation strategy to promote the excellence of music of Nongkhai

Wittayakarn school under the Secondary Education Service Area Office 21 found that the students received 7 prizes and the satisfaction to the strategy to promote the excellence of music of Nongkhai Wittayakarn school under the Secondary Education Service Area Office 21 was at a highest level ($\bar{x}=4.68$, S.D.=.69).

Keywords: Strategy model, to promote the excellence of music

บทนำ

เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในส่วนของสาระดนตรี มุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม สุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนโดยตรงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ พัฒนาระบบการรับรู้ภาพรวม การสังเกตรายละเอียด สามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ด้วยการมีความรับผิดชอบมีระเบียบวินัย สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ความสามารถทางดนตรีจึงมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ และผู้เรียนทุกคน ด้วยเหตุที่ผู้เรียนมีความแตกต่างกันตามธรรมชาติ ขณะที่คนส่วนใหญ่มีความสามารถในระดับปกติ จะมีคนส่วนหนึ่งที่มีความสามารถสูงกว่าคนปกติทั่วไป ด้วยพรสวรรค์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งความสามารถพิเศษนั้นจะคงอยู่เจริญงอกงามและนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของสังคมได้อย่างมหาศาล ถ้าบุคคลนั้น ๆ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและได้รับการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับศักยภาพของเขาเหล่านั้น และสนับสนุนให้นำความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศและสังคมโดยรวม (นิพนธ์ สุวรรณรงค์, 2557) ด้วยเหตุผลดังกล่าว สิทธิของบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ จึงถูกระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหลายมาตรา ทั้งรูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการ

จัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเสมอภาค เป็นธรรมและทั่วถึง ทุกกลุ่มประชากรของประเทศ

บุคคลที่มีความสามารถทางดนตรี เป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษและแสดงออกถึงพฤติกรรมและสะท้อนตามคุณลักษณะดังนี้คือ (นิพนธ์ สุวรรณรงค์, 2557) ชอบดนตรีเป็นชีวิตจิตใจกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรี ชอบศึกษาติดตามประวัติและผลงานของนักดนตรีที่มีชื่อเสียงชอบใช้เวลาว่างให้กับดนตรี (อาจเป็นการร้อง การเล่น ดนตรีหรือแต่งเพลง) ต้องการที่จะแสดงดนตรีไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลงหรือเล่นเครื่องดนตรี ติดตามรายการแสดงดนตรีและเข้าร่วมฟังทุกครั้งที่มีโอกาส ชอบคบหาพูดคุยกับคนที่มีความสนใจทางดนตรีสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับดนตรีเพิ่มขึ้นด้วยตนเอง ฝึกซ้อมเล่นดนตรีหรือร้องเพลงเป็นประจำ สมัครประกวดเล่นดนตรีหรือร้องเพลงทุกครั้งที่มีโอกาส อยากรับเป็นนักดนตรีหรือนักร้องที่มีชื่อเสียง สละสมเพลงและข่าวในวงการเพลง ชอบสะสมของที่ระลึกหรือของใช้เกี่ยวกับดนตรี เช่น เข็มกลัดรูปตัวโน้ต ฯลฯ ประสงค์ที่จะประกอบอาชีพทางดนตรี เช่น เป็นนักร้อง นักดนตรี นักแต่งเพลง ฯลฯ สามารถเรียนรู้ที่จะเล่นเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว สามารถรับรู้และเลียนเสียงต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำสามารถเล่นดนตรีตามเสียงเพลงที่ได้ยินได้ มีความเข้าใจและสามารถที่จะใช้เสียงต่าง ๆ ให้บังเกิดต่อความรู้สึกของคนอื่น เช่น เคลื่อนไหวโยกหัว หรือปรบมือสอดคล้องกับจังหวะเสียงเพลงได้เป็นอย่างดี สามารถแยกแยะเพลงที่มีท่วงทำนองคล้ายกันได้อย่างแม่นยำ สามารถบอกได้ว่าเพลงที่ได้ยินเล่นด้วยเครื่องดนตรีชนิดใด มีความมั่นใจในการวิเคราะห์เพลงที่ฟังได้ว่าเพลงใด “ดี” หรือ “ไม่ดี” รับรู้ความแตกต่างของเสียงดนตรีได้อย่างละเอียดทั้งระดับเสียง ความดังและจังหวะ สามารถสนองตอบต่อจังหวะดนตรี ด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายมีความเชื่อมั่นที่จะเล่นดนตรีหรือร้องเพลง สามารถริเริ่มสร้างท่วงทำนองได้ ปรับท่วงทำนอง เนื้อร้องให้เป็นไปตามต้องการได้ ดัดแปลงวัสดุเหลือใช้ให้เป็นเครื่องดนตรีง่าย ๆ ได้ จำเนื้อเพลงได้แม่นยำ คิดริเริ่มแต่งเพลงใหม่ ๆ รู้ว่าตนเองมีความสามารถทางดนตรีด้านใดเป็นพิเศษ ซึ่งบุคคลที่มีความสามารถพิเศษทางดนตรีเหล่านี้บางส่วนจะได้รับการส่งเสริมผ่านการเรียนการสอนในโรงเรียนเฉพาะทางดนตรีในโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ทางดนตรีสูงสุด นอกจากนี้แล้วรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

จากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลที่มีความสามารถทางดนตรีได้ศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นดนตรีในโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งถือว่ายังไม่เพียงพอ กับความต้องการของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางดนตรีของประเทศ ทั้งนี้ผู้สำเร็จ

การศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อทางดนตรีในระดับที่สูงขึ้นหรือประกอบอาชีพในวงการดนตรี ธุรกิจดนตรี ครูอาจารย์ผู้สอนดนตรี และอุตสาหกรรมเพลงและดนตรีบันเทิง สามารถประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวทางดนตรี และการแสดงดังนั้นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางดนตรีเมื่อได้รับการส่งเสริมศักยภาพสูงสุดแล้วจะมีความก้าวหน้าในสายงานอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนดนตรี - นาฏศิลป์ Dance and Music Program หรือ DMP ซึ่งวัตถุประสงค์พิเศษเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางดนตรี โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียง ทางดนตรีให้กับประเทศชาติมากที่สุด ซึ่งต้องอาศัยกลยุทธ์การบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี เป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพไปใช้ดำเนินงานบริหารจัดการภายใต้บริบทและความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบัน (พวงรัตน์ เกสรแพทย์, 2558)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี
2. การใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี

ในการสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี และการประเมิน ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีดำเนินการ

1.1 การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการสร้าง กลยุทธ์จากการบริหารกลยุทธ์ขององค์กร ของนักกลยุทธ์และนักการศึกษา โดยเลือกใช้ของ Certo และ Peter (Certo and Peter, 1991) กับสำนักงานพัฒนาระบบราชการ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี, 2562) เป็นหลัก พบว่าการสร้างกลยุทธ์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือได้แก่ การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Matrix Analysis) การกำหนดทิศทางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ วิสัยทัศน์ และพันธกิจ และการสร้างกลยุทธ์ จากนั้นทำการตรวจสอบด้วยการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารจัดการโรงเรียนส่งเสริมความเป็นเลิศด้าน

ดนตรี บนพื้นฐานการวิเคราะห์แนวคิด C-PEST และกรอบการบริหารจัดการแบบ 7S ของ McKinsey

1.2 สร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี โดยการบูรณาการ องค์ความรู้แนวคิดด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล กับข้อมูลผลการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น กลยุทธ์ที่ 1 กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ที่ 2 สร้างเครือข่ายภาคี กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักดิ์ศรีความเป็นครู กลยุทธ์ที่ 4 ดูแลพัฒนาหลักสูตร กลยุทธ์ที่ 5 ดึงดูดจัดสรรงบประมาณ และกลยุทธ์ที่ 6 สร้างงานการแข่งขันนำฝืนสู่ความสำเร็จ พร้อมกำหนดตัวชี้วัดแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไข แล้วปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3 จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้น ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เพื่อประเมินและให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในตอนที่ 1 ได้แก่

2.1 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี จำนวน 53 ข้อ

2.2 แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบ ได้แก่ แบบประเมินด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความเป็นไปได้ (Feasibility)

3. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในตอนที่ 1 ได้แก่

3.1 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านดนตรี (Best Practice) ระดับประเทศ ได้แก่ โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน

3.2 ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพของรูปแบบ จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 การสังเคราะห์กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.1.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert

4.1.3 การประเมินคุณภาพของรูปแบบด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

1. วิธีดำเนินการ

ในการศึกษาผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่

1.1 ผลที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 6 กลยุทธ์

1.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกผลที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร

2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มเป้าหมายในการใช้กลยุทธ์ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 71 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ มีดังนี้

2.1 ประชากร จำนวน 2,284 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู จำนวน 71 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน (ยกเว้นผู้บริหารและผู้แทนครู) นักเรียน จำนวน 1,100 คน และผู้ปกครอง จำนวน 1,100 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน คำนวณโดยใช้วิธีการของ Yamane (Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารและครู จำนวน 71 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนร่วมรับรู้และตัดสินใจในทุกขั้นตอนและมีความเกี่ยวข้องโดยตรง

2.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนร่วมรับรู้และตัดสินใจในทุกขั้นตอนและเป็นบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายบัญญัติ

2.2.3 นักเรียน จำนวน 128 คน เลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2.2.4 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 128 คน เลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 6 กลยุทธ์ มีคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 กลยุทธ์ที่ 1 กำหนดนโยบาย เป็นการสร้างการรับรู้ เข้าใจ ยอมรับและสร้างทัศนคติที่ดีในการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ หรือการถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติแก่ครูและบุคลากรของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร เพื่อถือปฏิบัติและร่วมขับเคลื่อนกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีสู่ความสำเร็จ

1.2 สร้างเครือข่ายภาคี เป็นการสร้างภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วน ทุกระดับ เพื่อการศึกษาต่อ การมีงานทำและความเป็นเลิศทางด้านดนตรี โดยการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประเภทบุคคล สถาบัน เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ด้านดนตรีในสิ่งที่ตนสนใจอย่างหลากหลาย สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการด้านดนตรี เพื่อมุ่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง และเห็นศักยภาพ ความสามารถของผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ในอนาคต มีการจัดทำข้อมูลและใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในท้องถิ่น และใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนด้านดนตรี ประสานการสนับสนุนงบประมาณจาก

หน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ประสานการส่งต่อนักเรียนที่มีความสามารถทางดนตรีเข้าเรียนเป็นกรณีพิเศษในระดับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น และประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภาค รัฐ เอกชนและประชาสังคมเพื่อการพัฒนาความสามารถด้านดนตรีของนักเรียนสูงขึ้น

1.3 พัฒนาศักดิ์ศรีความเป็นครู เป็นการกำหนดรูปแบบการพัฒนาบุคลากร ทั้งการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการพัฒนาธรรมชาติของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านดนตรีเพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแล (Musical Mentoring) และร่วมพัฒนาความสามารถทางดนตรีของนักเรียน วางแผนจัดทำกรอบอัตรากำลังตามแนวทางการบริหารที่เหมาะสม สรรหาครูสอดคล้องกับจำนวนนักเรียนและวิชาเอกทางดนตรีของนักเรียน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และทักษะการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถด้านดนตรีของผู้เรียน

1.4 ดูแลพัฒนาหลักสูตร เป็นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย โดยการปรับปรุงหลักสูตรด้านดนตรีให้มีความเข้มข้นและเหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถพิเศษด้านดนตรีของนักเรียน จัดโปรแกรมการศึกษาโดยมุ่งให้มีการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางดนตรีอย่างหลากหลาย (Musical Enrichment) ขยายหลักสูตรทางดนตรี (Musical Extension) สำหรับผู้เรียนให้มีสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ปรับแผนการเรียน และเพิ่มเนื้อหาวิชาที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมให้เหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถทางดนตรีของนักเรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ทางดนตรีที่ซับซ้อนและเข้มข้นกว่าการเรียนรู้โดยทั่วไป กำหนดเกณฑ์การพิจารณาผลงานและผลการเรียนรู้ทางดนตรีของนักเรียนให้ชัดเจนเพื่อการวัดและประเมินความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี เป็นต้น

1.5 ดึงดูดจัดสรรงบประมาณ เป็นการบริหารปรับเปลี่ยนระบบการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนโดยให้ความสำคัญกับโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศทางด้านดนตรี เช่น จัดสรรงบประมาณเพื่อจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษ และวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยสอนอย่างเพียงพอ เพิ่มงบประมาณตามรายหัวนักเรียนที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถด้านดนตรีของนักเรียน จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีขีดความสามารถด้านการสอนดนตรีมากขึ้น และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องดนตรีแต่ละประเภทอย่างเพียงพอ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาความสามารถด้านดนตรีของนักเรียนอย่างเหมาะสม

1.6 สร้างงานการแข่งขันนำฝึ้นสู่ความสำเร็จ เป็นการส่งเสริมการประกวดแข่งขัน และการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เช่น จัดเวทีประกวดแข่งขันเพื่อส่งเสริมความสามารถและทักษะทางด้านตรีอย่างสม่ำเสมอทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ และส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันระดับชาติและนานาชาติเพื่อสร้างความเป็นเลิศด้านดนตรี ตลอดจนเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

2. ผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ของโรงเรียนหนองคาย วิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีดังนี้

2.1 กลยุทธ์ที่ 1 กำหนดนโยบาย มีโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

2.1.1 โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางโปงลาง

2.1.2 โครงการส่งเสริมและพัฒนาด้านนาฏยดุริยางคศิลป์

2.1.3 โครงการส่งเสริมศักยภาพวงโปงลางและดนตรีพื้นบ้าน

2.1.4 กิจกรรมแลกเปลี่ยนดนตรีนาฏศิลป์ไทยลาวสายสัมพันธ์

2.1.5 กิจกรรมการเข้าร่วมการแสดงในงานพิธีสำคัญต่าง ๆ ทั้ง

ภายในและภายนอกโรงเรียน

2.2 กลยุทธ์ที่ 2 สร้างเครือข่ายภาคี

โรงเรียนหนองคายวิทยาคารมีรายชื่อแหล่งเรียนรู้/รายชื่อบุคคล/สถาบัน ที่สนับสนุนด้านโปงลาง จำแนกได้ ดังนี้

2.2.1 รายชื่อแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ วงโปงลางหนุ่มปริญญา - สาวมหาลัย วงโปงลางศิลป์อีสาน จังหวัดมหาสารคาม วงโปงลางศิลป์ชัย จังหวัดขอนแก่น

2.2.2 รายชื่อบุคคล ได้แก่ ดร.พรสวรรค์ พรตอังก่อ ประธานหลักสูตรศิลปะการแสดงพื้นบ้าน วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ นางสมจิต วิเศษสุนทร ครูเชี่ยวชาญ สาขานาฏศิลป์ โรงเรียนชุมพล โพนพิสัยนายรัตนเดช กาษเกษม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวิศิษฐ์อำวนวยศิลป์ นายยอดยิ่ง ราชตั้งใจ นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ สาขานาฏศิลป์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย และนายเฉลิมชาติ แผงสวรรค์ วิทยากรด้านท้องถิ่น

2.2.3 สถาบัน ได้แก่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.2.4 รายชื่อสถานประกอบการด้านโปงลางที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงาน/ส่งเสริมรายได้ด้านโปงลาง ได้แก่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายสำนักงานเทศบาลเมืองหนองคาย วัดโพธิ์ชัย พระอารามหลวง วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

2.2.5 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิเศษ/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียน การสอนด้านโปงลาง ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช การินทร์ คณบดีวิทยาลัยดุริยางค ศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นายรัตนเดช ภาษเกษม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาล วิชาษฐ์อำนวยการศิลป์

2.2.6 รายชื่อหน่วยงานภาค รัฐ/เอกชนและประชาสังคมที่สนับสนุน ความสามารถด้านโปงลางของผู้เรียน ได้แก่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย องค์การ บริหารส่วนจังหวัดหนองคาย สำนักงานเทศบาลเมืองหนองคาย วัดโพธิ์ชัย พระอรามหลวง วิทยาลัยนาฏศิลปะกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

2.3 กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักดิ์ศรีความเป็นครู โรงเรียนหนองคายวิทยาการมี การพัฒนาครู ดังนี้

2.3.1 รายการอบรม/การพัฒนาครูและบุคลากรด้านโปงลาง ดังนี้

1) นางสุตาพร ผลจันทร์ และนายอิทธิศักดิ์ บัวจันทร์ เป็นกรรมการ การประกวดนาฏศิลป์ ชิงแชมป์จังหวัดหนองคาย ครั้งที่ 8 - 9

2) นายอิทธิศักดิ์ บัวจันทร์ เป็นกรรมการ การประกวดเดี่ยวโหวด เทศกาลเล่นโหวด ตำบลแก้งไก่อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย พ.ศ.2563

2.3.2 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านโปงลางที่ให้คำปรึกษาดูแล (Musical Mentoring) นักเรียนได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช การินทร์ คณบดีวิทยาลัย ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และนายรัตนเดช ภาษเกษม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวิชาษฐ์อำนวยการศิลป์

2.3.3 รายชื่อครู/บุคลากรวิชาเอกทางดนตรี ได้แก่ นายอิทธิศักดิ์ บัว จันทร์ ครูโรงเรียนหนองคายวิทยาการ

2.4 กลยุทธ์ที่ 4 ดูแลพัฒนาหลักสูตร

2.4.1 รายชื่อหลักสูตรด้านดนตรี ได้แก่ ความสามารถด้านนาฏศิลป์/ ดนตรี (Dance and Music Program: DMP)

2.4.2 รายชื่อโครงการ/กิจกรรมด้านดนตรี ได้แก่ โครงการส่งเสริม และพัฒนาด้านนาฏยะดุริยางคศิลป์ โครงการส่งเสริมศักยภาพวงโปงลางและดนตรีพื้นบ้าน กิจกรรมแลกเปลี่ยนดนตรีนาฏศิลป์ไทยลาวสายสัมพันธ์

2.4.3 การเข้าร่วมการแสดงในงานพิธีสำคัญต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน

2.4.4 มีสื่อ/นวัตกรรมการสอนด้านโปงลาง/ดนตรีพื้นบ้าน

2.4.5 มีวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ด้านโปงลาง/ดนตรีพื้นบ้านของนักเรียน

2.4.6 มีวงโปงลางมุลมั่งผึ่งน้ำโขง โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร

2.5 กลยุทธ์ที่ 5 ดึงดูดจัดสรรงบประมาณ โรงเรียนหนองคายวิทยาคารได้รับการจัดสรรและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 470,000 บาท

2.5 กลยุทธ์ที่ 6 สร้างงานการแข่งขันนำฝึนสู่ความสำเร็จ ผลลัพธ์และภาพสำเร็จของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร ที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ จำนวน 7 รายการ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มี 6 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ที่ 2 สร้างเครือข่ายภาคี กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักดิ์ศรีความเป็นครู กลยุทธ์ที่ 4 ดูแลพัฒนาหลักสูตร กลยุทธ์ที่ 5 ดึงดูดจัดสรรงบประมาณ และกลยุทธ์ที่ 6 สร้างงานการแข่งขันนำฝึนสู่ความสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ C-PEST และ 7S เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดต่อการกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสนธิชัย ปสนุนจิตโต (มาตรไพจิตร) (2561) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธบริหาร การศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลางได้พัฒนากลยุทธ์ตามแนวคิด 7S ของ Mckinsey ผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามี 4 กลยุทธ์ คือ (1) กลยุทธ์ด้านการตัดสินใจบูรณาการกับสัปปุริสธรรม หลักกัลยาณมิตร และหลักโยนิโสมนสิการ (2)กลยุทธ์ด้านการสร้างแรงจูงใจบูรณาการกับหลักสังคหวัตถุ 4 หลักพรหมวิหาร 4 (3) กลยุทธ์ด้านการสื่อสารบูรณาการกับหลักกัลยาณมิตรธรรม หลักสังคหวัตถุ 4 (4) กลยุทธ์ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงบูรณาการกับหลักกัลยาณมิตรหลักปัญญา หลักโยนิโสมนสิการหลักสัปปุริสธรรม 7 และ 3) กลยุทธ์การ

พัฒนาภาวะผู้นำ ตามหลักพุทธบริหารการศึกษา มุ่งองค์ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และแนวทางปฏิบัติ ในทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านการสื่อสารและด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาสัมพันธ์กับ องค์ความรู้ทั้ง 4 กลยุทธ์เชิงพุทธ และ 16 แนวทางปฏิบัติในสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัมปนาท อาษา (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการ บริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาหน่วยงานจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ก็ได้ดำเนินการกรอบแนวคิดทฤษฎีตามแบบจำลอง 7S ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยงานจัดการเรียน การสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญจาก มากไปหาน้อย คือ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้าน โครงสร้างองค์กร และด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ หน่วยงานและแนวทางในการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา

2. ผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของ โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร พบว่า ผลผลิตที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อ ส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร โดยนักเรียนมีรางวัล จำนวน 7 รายการ ทั้งนี้เนื่องมาจากกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่พัฒนาขึ้น ได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ การวิเคราะห์ C-PEST และ 7S ในการกำหนดกลยุทธ์ SWOT ที่ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวิเคราะห์และร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นอกจากนี้ยังได้มีการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของกลยุทธ์ก่อนนำไปใช้ จึง ทำให้ผลการนำกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียน หนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ไปใช้ใน การบริหารเพื่อ ส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัลทางด้านดนตรีระดับชาติ จำนวน 7 รายการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2555: 201) ที่ได้ทำการ วิจัยกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้น พื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านความสอดคล้อง ของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และมาตรการ มีความ สอดคล้องกันในระดับมาก และในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของกลยุทธ์ ตัวชี้วัดและมาตรการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ รัชนิวรรณ บุญอนันท์ (2555: 155) ที่ได้ทำการวิจัยการพัฒนายุทธศาสตร์การ บริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า การประเมินยุทธศาสตร์การ

บริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่ายุทธศาสตร์ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

3. ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ของโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ การวิเคราะห์ C-PEST และ 7S ในการกำหนดกลยุทธ์ SWOT ที่ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวิเคราะห์และร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นอกจากนี้ยังได้มีการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ก่อนนำไปใช้ และมีผลที่เกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ในการบริหารโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัลทางด้านดนตรีระดับชาติ จำนวน 7 รายการ จึงทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการนำกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีไปใช้กับโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1.1 โรงเรียนควรจัดเตรียมข้อมูลให้ครบถ้วน รอบด้าน นำเสนอกกลยุทธ์ที่ได้ เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถด้านดนตรี อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบายที่เร่งด่วน ดังนี้ 1.1.1 เปลี่ยนแปลงระบบการจัดสรรงบประมาณแบบเดิมจากต้นสังกัด ให้เหมาะสม เพียงพอ ครอบคลุมทุกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี เช่น การก่อสร้างและการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ เครื่องมือดนตรีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากลที่มีคุณภาพสูง ค่าตอบแทนเพื่อเป็นค่าจ้างวิทยากร ศิลปินแห่งชาติ นักดนตรีหรือผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีทั้งในประเทศและต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายเพื่อการประกวด แข่งขัน และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีทั้งในระดับชาติและระดับโลก ฯลฯ โดยการเสนอให้เป็นมติคณะรัฐมนตรี 1.1.2 กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะต้นสังกัดที่รับผิดชอบโดยตรง ควรกำหนดเป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ในการให้การสนับสนุนโรงเรียนในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี จัดตั้งหน่วยงานกลาง/องค์กรระดับชาติ เพื่อทำหน้าที่กำหนดทิศทางหรือแนวทางในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางดนตรี และทำ

หน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการกำหนดนโยบาย มิให้เกิดความซ้ำซ้อน 1.1.3 เปลี่ยนแปลงระบบการสรรหาผู้บริหาร และการกำหนดกรอบอัตรากำลังครุภัณฑ์ด้านดนตรีให้เหมาะสมต่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ตลอดจนวางแผนการผลิตบุคลากรด้านดนตรีที่ตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงาน 1.2 โรงเรียนที่มีความประสงค์จะส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี หรือโรงเรียนอื่นที่มีความสนใจและมีความพร้อม สามารถนำกลยุทธ์การบริหารจัดการ จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนตามนโยบายด้านการศึกษาที่ต้นสังกัดกำหนด ปรับใช้ให้เข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน 1.3 ครูผู้สอนวิชาเฉพาะทางดนตรี หรือครูผู้สอนวิชาสามัญทั่วไป ในโรงเรียนส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี หรือโรงเรียนทั่วไป สามารถนำข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ ไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป 2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อการติดตามและประเมินผลการนำกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาต่อไป 2.2 ควรมีการวิจัยหรือศึกษาการสนับสนุนเงินอุดหนุนรายหัวที่เหมาะสมกับโรงเรียนในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี โรงเรียนวัดอุปถัมภ์พิเศษ และโรงเรียนส่งเสริมความเป็นเลิศด้านอื่น ๆ 2.3 ควรมีการวิจัยหรือศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ที่ประสบผลสำเร็จจากโรงเรียนเฉพาะทางด้านดนตรีในต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กัมปนาท อาษา. (2562). ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาหน่วยงานจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. งานวิจัยตามโครงการสนับสนุนการวิจัยงบประมาณเงินรายจ่ายเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2562 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิพนธ์ สุวรรณรงค์. (2557). รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนดนตรีไทย (ขลุ่ยไทย) กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. รายงานการวิจัย. นครพนม: โรงเรียนเรณูนคร วิทยานุกูล.
- เนาวรัตน์ นาคพงษ์. (2555). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. ใน ปริญญาณิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- พระปลัดสนธิชัย ปสนุนจิตโต (มาตรไพจิตร). (2561). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธบริหารการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภาคกลาง. ในดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ เกสรแพทย์. (2558). ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของการจัดการความรู้ การมีส่วนร่วมและ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร. เอกสารประกอบการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชนีวรรณ บุญอนันต์. (2555). การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการท่องเที่ยวของจังหวัด กำแพงเพชร. ใน ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2559). การจัดองค์กรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา
- Certo, S. C. and Peter, J. P. (1991). Strategic Management: Concept and Applications. New York: McGraw-Hill.
- Cronbach, J. (1970). Essentials of Psychological Testing. New York: Harper and Row Publishers.
- Yamane, T. (1967). Taro Statistic : An Introductory Analysis. New York: Harper &row.